

Prevence kriminality – nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti

Wolters Kluwer ČR

Autoři monografie: JUDr. PhDr. Jana Firstová, Ph.D., LL.M., MBA, doc. JUDr. David Zámek, Ph.D., LL.M.

Autor recenze: doc. PhDr. Vratislava Černíková, CSc.

Publikace, která je předmětem tohoto recenzního posuzování, zasahuje širokou oblast preventivních aktivit realizovaných v rozličných sférách společenského života. Autoři, kteří se specificky ve svém profesním životě dlouhodobě věnují předmětné problematice primárně z pohledu kriminálních /trestněprávních/ věd, si jako cíl stanovili popis prevence kriminality jakožto nedílné součásti bezpečnostního systému České republiky. Tento pohled na prevenci sociálně patologických jevů, včetně kriminálních aktivit v odborných publikacích absentuje. Lze tak ocenit, že autoři, kteří v současné době působí v akademické sféře, v publikaci též využili své bohaté zkušenosti s prevencí kriminality, které nabyli během svého dlouholetého působení v bezpečnostní praxi. Jedná se o první ucelenou publikaci dotýkající se prevence kriminality, která může významným způsobem přispět k rozvoji této problematiky v teoretické, ale též v praktické úrovni zpracování.

Publikace je vhodně strukturována do šesti základních kapitol, kdy autoři vycházejí z obecného teoretického rámce bezpečnostního systému České republiky, popisu základních pojmů a vymezení působnosti jednotlivých subjektů participujících na různých úrovních na realizaci prevence kriminality v ČR. Vysvětlen je též v těchto úvodních pasážích význam preventivních aktivit v systému bezpečnosti a taktéž potřeba koncepčního zakotvení prevence v příslušných strategických dokumentech.

Autoři v publikaci prezentují vhodným způsobem nejužívanější klasifikace prevence kriminality reflektující rozličná kritéria. Samostatnou pozornost věnují též terciární sféře prevence kriminality, které v řadě publikací dotýkajících se preventivních aktivit není stále věnována dostatečná pozornost. Taktéž v praxi se jedná o problematiku dlouhou dobu opomíjenou, na kterou nebylo v minulosti dostatečně pamatováno ani ve strategických dokumentech, které se předmětné problematiky dotýkají. Tento přístup autorů, s ohledem na stále zvyšující se recidivu pachatelů trestné činnosti (kriminologickou, trestněprávní i penologickou), považují za velice vhodný a pro bezpečnostní teorii i praxi bezesporu přínosný.

Systém prevence kriminality se v České republice stále rozvíjí. Od roku 1993 doznala tato činnost četných změn dotýkajících se mimo jiné též rozšiřování okruhů subjektů, které se na její realizaci v praxi podílejí. Nezastupitelné místo v tomto ohledu sehrávají dozorové orgány, z nichž je v této souvislosti často zmiňována pouze Policie ČR. Policie však není stále jako „plnohodnotný“ subjekt prevence kriminality a dalších souvisejících sociálně patologických jevů ze strany laické, ale bohužel často ani odborné veřejnosti, vnímána. Autoři význam Policie ČR, jakožto subjektu participujícího na realizaci prevence kriminality v praxi, zdůrazňují. Zajímavým způsobem pak autoři nabízejí čtenářům pohled na roli dalších dozorových orgánů, jako např. České obchodní inspekce, Státní zemědělské a potravinářské inspekce...

Vhodným způsobem je v publikaci popsána prevence vybraných druhů kriminálních aktivit, se kterými se v každodenním životě bohužel stále setkáváme. Autoři zde věnují specifickou pozornost problematice delikvence mládeže, prevenci závislostí či v současné době velmi aktuálnímu tématu, a to kriminálním aktivitám jejichž terčem je jedna z nejzranitelnějších skupin obyvatelstva – senioři. Na tuto část publikace vhodně navazuje její poslední část, ve které jsou ze strany autorů prezentovány vybrané příklady tzv. dobré praxe. Jedná se především o projekty, které jsou dlouhodoběji v oblasti prevence sociálně patologických jevů v České republice realizovány a mají potenciál dalšího rozšíření a rozvoje.

Autoři publikace si nekladli ambice komplexního uchopení předmětné problematiky. Svou pozornost tak vhodně zaměřili na klíčové aspekty realizace prevence kriminality v České republice se zdůrazněním bezpečnostních aspektů. Publikace je přehledná, psána čtivým způsobem, čtenáři v ní najdou odpovědi na řadu teoretických i praktických otázek, které se prevence kriminality dotýkají. Na druhou stranu vede též čtenáře k zamyšlení se nad řadou dílčích problémů s prevencí souvisejících a otevírá tak otázky další.

Předložená publikace Prevence kriminality – nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti je zdařilým příspěvkem do současné bezpečnostně právní literární produkce.

Ve Vidhsticích 9. března 2021

doc. PhDr. Vratislava Černíková, CSc.